

GOIGS EN LLAOR
DE
MADONA SANTA MARIA DEL LLEDO

PATRONA DE LA CIUTAT DE CASTELLO DE LA PLANA

Puix que sou l'eterna aimia
del poble de Castelló
*en Vós confiem Maria
Mare de Déu del Lledó.*

Abans que el temps fóra nostre
ja éreu Mare de la Plana
de la terra sobirana
i de nostra fe calostre.
I puix l'amor ja era vostre
abans de nostra naixó,
en Vós confiem, etc.

De nostra terra sorgíreu
crit de vida eternitzat
i a plena llum s'ha mostrat
el deler que transmitíreu.
I puix l'incert convertíreu
tangible devoció,
en Vós confiem, etc.

El far de l'astrolatria,
llum de segles, s'ha enfosquit
adollant-nos l'esperit
amb naixent mariologia.
Com nostra fe convergia
vers nova advocació,
en Vós confiem, etc.

Després el crit de la terra
fos en vostra imatge pura
ha afermat, dolça ventura
tendra fe que els danys desferra.
I com en pau i en la guerra
tenim certa protecció,
en Vós confiem, etc.

Fet cèlic compromisari
marxa l'ermità pels pobles
i pregona en vells recobles
vostre culte milenari.
I puix que fou l'emisari
de naixent veneració,
en Vós confiem, etc.

El raig de vostra gaubança
corre lleuger per la Plana
tots els fidels agermana
en la nova benaurança.
I puix que sou l'esperança
de nostra salvació,
en Vós confiem, etc.

Cercant vostre empar, Senyora,
venen de les nostres terres
demanant mateu les guerres
implorant-vos, Salvadora.
I puix que el poble us adora
delegant consolació,
en Vós confiem, etc.

El temps que mata la vida
llamp rodó que tot ho crema
ha guardat, divi poema,
vostra imatge beneïda.
Com sou nostra preferida
del poble el millor floró,
en Vós confiem, etc.

L'amor ha fet enraillar
vostra ermita amorosida
en Basílica junyida
a l'afany de l'estimar.
Com front vostre immens altar
trobem de fe dolç botó,
en Vós confiem, etc.

El poble en Vós ha trobat
raig etern d'amor i vida
remei de tota ferida
que dessola el cor nafrat.
I puix que ja hem columbrat
que del Cel sou ferm graó,
en Vós confiem, etc.

Puix sou nostre empar i guia
del fidel segur timó,
*en Vós confiem Maria
Mare de Déu del Lledó.*

Vl. Beneïda sou Vós entre totes les dones

Rl. I beneït és el fruit del vostre sant ventre.

ORACIO: Oh Déu, que per la virginitat fecunda de Maria, heu donat un Salvador al llinatge humà, feu que experimentem la seua intercessió, ja que per Ella hem merescut de rebre el vostre Fill, l'autor de la vida. Ell, que amb Vós viu i regna pels segles dels segles. Amén.

LA REIAL CONFRARIA DE LLEDO

Des de molt antic, sempre fou el Consell Municipal i els Jurats castellonecs, els zelosos protectors del Santuari del Lledó, acudint quantes vegades calgué a reparar, reconstruir, reformar o ampliar els murs i les voltes de l'església patronal de la Ciutat.

Segons la documentació, els Regidors castellonecs han segut de sempre els Administradors del sagrat lloc, des de temps de la conquesta de la Ciutat, -com especifica un manuscrit de 1405-, fins els nostres dies.

D'any en any, el segon dia de Nadal, festa de Sant Esteve, es procedia a l'elecció dels càrrecs rectors del Santuari, que actuaven per delegació dels propis Jurats. Un "manobrer" era l'encarregat de les obres i millores, en estreta col.laboració amb el "sagrista" o administrador dels donatius i almoines dels devots i pelegrins. Era també el "sagrista" qui custodiava el tresor de la Mare de Déu i els objectes del culte, amb obligació de presentar els comptes anuals i de redactar un complet inventari del seu patrimoni.

Al 1559, els propis Jurats sol.líciten del Bisbe de Tortosa, la fundació d'una Confraria, per tal de col.laborar amb el Consell Municipal en el manteniment del Santuari. El 19 de novembre s'aproven els articles i el 14 de desembre d'aquell any, el Bisbe Fernando de Loazes aprova l'erecció de la "Confraria de la Gloriosa e Immaculada Verge Maria del Lledó".

Als Capítols s'indica que el Vicari Perpetu de Santa Maria i els Jurats administradors de la "Casa y Hermita" puguen elegir dos majorals i un manobrer, la vespra de la festa principal de la Mare de Déu del Lledó, dels quals un seria capellà beneficiat de Santa Maria i un altre un Prohom de la Vila, que tindria al seu càrrec l'administració.

El Majoral secular va rebre el nom de Clavari, amb obligació d'arreplegar les llimosnes i caritats, que destinaria al culte de la Verge. El Majoral eclesiàstic, amb el títol de Prior, solemnitzaria les festes de la Patrona, celebrant Misses i cantant els Goigs. Aquesta primera Confraria fou aprovada definitivament el 12 de maig de 1597, pel bisbe Gaspar Punter i Barreda, fill de Morella.

Al 1579, Gregori XIII va concedir indulgències als Confreres que visitaren el Lledó el dia de la seua festa principal, celebrada aleshores el diumenge següent a l'Assumpció de Santa Maria, al mes d'agost.

L'evolució social de la Ciutat, les necessitats motivades per l'auge de la devoció i la urgència en acudir a les reparacions de la fàbrica del Santuari, unit al desfassament lògic en els capítols de l'antiga Confraria, motivá a Jurats, Administradors i Junta Rectora a sol.lícitar del Bisbe de Tortosa la reforma de les seues Ordenances.

El 5 de maig de 1702, s'aprovava la nova Reglamentació de la Confraria. Els càrrecs estarien elegits cada tres anys. El Prior serà de nou un capellà beneficiat de Santa Maria i el Procurador un Prohom elegit per insaculació, amb el títol de Clavari. Fonamentalment els nous Capítols difereixen dels anteriors en la "secularització" de les Junes, amb la possibilitat de reunir-se als Salons de l'Ajuntament i no en Santa Maria, excepte en l'elecció dels càrrecs, en una Administració separada de l'Obrer i el Procurador i en la fiscalització dels comptes i els Inventaris.

Recentment fundada, al 1702 Climent XI concedeix indulgències a lucrar el primer diumenge de setembre, dia en el qual des de 1703 es celebraria la festa principal de la Mare de Déu del Lledó; el tercer dissabte de Quaresma en la Romeria a la Magdalena, el dia de la Purificació de Santa Maria i el dia 25 de març, festa de l'Encarnació. De nou al 1717 el Papa concedeix noves indulgències als Confreres que visiten el Santuari el dia de la Puríssima Concepció.

Al 1873, la Confraria construeix un altar dedicat a la Patrona a l'arxiprestal de Santa Maria, canviant la Seu canònica des del Santuari a l'Església Major. El nou reglament fou aprovat el 31 de desembre de 1898 pel Bisbe Francisco Aznar y Pueyo.

A partir de 1897 el Clavari de la festa passarà a ser un terratinent de la Partida de la Plana, amb l'obligació de pagar tota la festa de la Patrona, desentenenent-se l'Ajuntament de les seues obligacions.

La Confraria obtingué el títol de Reial al 1927, a l'acceptar el càrrec de Camarera Major la Reina d'Espanya. Recentment el 2 de desembre de 1976, visitava la Basílica la Reina Sofia, atorgant-li la Junta Rectora idèntic títol, que acceptá.

El 1 de maig de 1977 el Bisbe Cases Deordal aprovava els actuals Estatuts de la Confraria, vigents. Els càrrecs de Concejal-Procurador, Clavari i Perot son elegits el dia de la festa principal, el primer diumenge de maig, acabada la processó general, al Saló de la Casa Prioral. L'actual Junta Rectora la componen cinquantadues persones, en representació de totes les Parròquies de la Ciutat.

Josep Miquel Francés i Camús.

Els presents Goigs, amb textos de Manuel Villarreal Casalta, obtingueren el Premi Especial de la Germandat dels Cavallers de la Conquesta, al II Certàmen Literari "Mare de Déu del Lledó" l'any 1986. No tenen música encara. Aquesta edició s'il.lustra amb un gravat de Cristina Suarez, del mateix any.

JUSTIFICACIO

1.000 exemplars sobre paper "Galgo verjurat", i 150 sobre paper "Antiguo", en edició especial numerada, signada i reservada per a l'impresor, editats per la REIAL CONFRARIA DE LA MARE DE DEU DEL LLEDO amb el patrocini de la Imprempta MIALFO, S.A. de Castelló, l'any 1987.

En la Col.lecció de Goigs en lloança de Madona Santa Maria del Lledó, aquets porten el número 4.